

M. F. 68/200 1956

HIST. OS. 165

Muinaistieteellinen Toimikunta

Snapp. 711-52

Historiallinen osasto.

Kertomus Raaseporin linnan raunioille tri Nils Cleven kanssa tekemästani matkasta. Matkan tarkoituksena oli suunnitella ja järjestää linnan raunioilla kuluvalle vuodelle myönnettyjen määrärahojen puitteis-
sa tehtäviä korjaus- ja entistämistöitä.

Matkalle lähdimme Helsingistä 10/8 1956 klo 8,15 lähtevällä linja-
autolla saapuen Raaseporin tiehaaraan klo 12,00 ja palasimme samana päi-
vänä Grabbackan ja Karjaan kautta Helsinkiin klo 18,48 saapuvalla juna-
la.

Raaseporin linnan raunioita tarkastaessamme tulimme siihen tulok-
seen, että huopakattojen ja puusiltojen korjaukset sekä tervaukset olisi-
saatava tehdyiksi mahdollisimman pian, jos ne voidaan säiden johdosta suo-
rittaa. Samalla suunnittelimme huone j:n keskeneräisen holviaukon valmiik-
si muuraamista ja r-komeron rapautuneiden tiilimuurausten korjausta ja
uusimista sekä yleensä harmaakivimuurausten saumausten korjaamista. Sa-
malla pidimme tärkeänä sitä, että muurien päältä poistetaan kasvullisuus
ja päällystät korjataan ja paikataan, jolloin laastiin olisi sekoitetta-
va sementin tiivistysainetta Cika I. Myöskin olisi kasvullisuus poistet-
tava muurien sivustoista, huoneista ja pihoista. Linnan etualalla olevista
ta muureista ja huoneista y.m. joiden korjausta myöskin suunnittelimme.

Saatuamme Matkailumajassa kuulla, että paikkakunnalla olisi pula
työväestä, kävimme pienviljelijä Leevi Becklundin luona neuvottelemassa
suoritettavista töistä joista varsinkin kattojen-y.m. korjaus- ja ter-
vaustöitä pidimme kiireellisinä ja lupasikin hän lähettää varsinkin ter-
vaustöistä kustannus ^{arvion}. Samalla neuvottelimme siitä, että työt, kuuluvat
valtion sellaisiin töihin jotka ovat välittömästi valtion tapaturmatoimis-
ton alaisia. Vielä kävimme Snappertunan osuuskaupassa kaupan johtajan
kanssa neuvottelemassa siitä, että osuuskaupan kautta saataisiin linnan
raunioille korjaustöihin tarvittavat tarvikkeet.

Paluumatkalla poikkesimme Grabbackan raunioille, jossa suunnitel-

tiin sielä ensikesänä tehtäviä korjauksia, joita varten tehdään erillinen ehdotus ja kustannusarvio.

Kertomus Muinaistieteellisen Toimikunnan määräyksestä Raaseporin linnan raunioille korjaustöiden johdosta isännöitsijä Kauno Parvenon kanssa 30/8 1956 tekemästäni matkasta.

Matka tehtiin samalla tavalla kuin 10/8 1956 suoritettu edellä kerrottu matka.

Pienviljelijä Levi Becklund oli lähettänyt urakkatarjouksen tervaustöistä pyytäen niistä kokonaisurakkana yhteensä 20,000 markkaa. Tri Nils Cleve oli hankkinut luvan, että Turun vanhalta linnalta saadaan 600 kpl. isoja tiilejä Raaseporin korjauksiin.

Linnan korjaustöitä ei oltu vielä päästy aloittamaan. Tämän vuoksi olikin sovittu kunnan rakennusmestari Helmer Rosenqvistin (puh. Snappertuna 82) kanssa, että hän tulisi linnalle, jolloin lähemmin neuvoteltiin siitä, että hän ottaisi siellä työt hoitaakseen. Hän olikin raunioilla vastassa ja hänen kanssaan käytiin tarkastamassa raunioilla tehtäväksi suunniteltuja töitä. Samalla selostettiin korjauksissa yleisesti käytettyjä työtapoja, laastin sekoitussuhteita y. m. ja erityisesti kiinnitettiin hänen huomiotaan siihen, ettei muureja saa liata, joten niihin ei saa tulla tervaustippoja eikä laastivuotoja. Tämän vuoksi on sateisena aikana pidettävä peitteitä saatavissa, että tuoreet laastit voidaan peittää. Varsinkin muurien päällystöiden korjauksessa pidimme tärkeänä, että laastissa käytetään Cika I.

Rakennusmestari Helmer Rosenqvist ilmoitti, että hänellä on sopivia miehiä työssä, joita lupasi siirtää maanantaina 3/9 1956 raunioille työhön. Rak. mest. Rosenqvist piti kyllä tärkeänä sitä, että työn aikana käytäisiin raunioilla seuraamassa työn suoritusta. Myös ilmoitimme, että Turun linnalta saadaan tarvittavat tiilet ja niiden hakijalle lupasi isännöitsijä K. Parvento lähettää valtakirjan sekä jäljennöksen kustannusarviosta.

Rakennusmestari Helmer Rosenqvistin työnjohdosta saama palkkio sovittiin noin 8 %:si aineisiin ja töihin käytetystä määrärahadista.

Samalla ilmoitimme, että valtion tapaturmatoimisto vastaa mahdollisista tapaturmista, joten varoista ei voida maksaa tapaturmavakuutusmaksuja.

Paluumatka tehtiin Grabbackan raunioiden kautta, sillä herra Parvento halusi tässä yhteydessä tutustua raunioihin.

Kertomus Muinaistieteellisen Toimikunnan määräyksestä Raaseporin raunioille siellä suoritettavien korjaustöiden johdosta 4/10 1956 tekemästani matkasta.

Saavuttuani Raaseporiin noin klo 12,15 tapasin siellä silloin korjaustöitä johtavan rakennusmestari Helmer Rosenqvistin. Linnan raunioilla totesin, että huopakattojen korjaukset ja tervaukset oli suoritettu. Samoin oli puiset lankkusillät y. m. ulkoiset puukäytävät tervattu. Tervaus oli suoritettu siististi, joten tervaa ei ollut huomatakseni valunut muureille y.m:lle. Tervauksiin oli käytetty huopakattoihin asfalttikattolakkaa ja puuosien tervauksiin "Rusko II:sta. Sovittiin, että pyörötorniin johtavan käytävän puiset kannatuspylväät tervataan. Pylväät olivat nimittäin jääneet tervaamatta. Samoin päätettiin tervata puiset käytävät, joita myöten laasti kannetaan raunioille, töiden loppuvaiheessa uudelleen. Vielä sovittiin, että I:n esipihaan johtavat puuportit korjataan ja tervataan sekä ritarisalista muurilla olevat rautaiset ohjekaitteet maalataan rautalakalla mustiksi ja ilmoitustaulujen tolpat korjataan.

Parhaillaan puhdistettiin linnanmuurien sisäsivustoita kasvillisuudesta. Itäisen puoleinen sivusta, samoin kuin muurien päällystä oli puhdistettu. Työmies Levi Becklund muurasi parhaillaan huone J:n itään antavaa ikkuna- tai ampuma-aukon vasenta pieltä. Levi Becklund oli aikaisemmin muurannut onnistuneesti huone Y:n samaan suuntaan olevan aukon sivut ja holvin. Työssä oli nykyisin kolme miestä, joista vanhimpana toimi Levi Becklund.

Rakennusmestari Helmer Rosenqvistille ja työmies Levi Becklundelle selostin muurien päällystöiden paikkausta ja selitin jälleen, että on tärkeätä käyttää varsinkin päällystöiden laastissa sementin sitomis-

ainetta Cika I. Samalla neuvottelimme ympärys- ja limnan etualueella olevien muurien korjauksista y. m. töistä.

Turusta oli tuotu sovittu määrä eli 600 kpl. isoja tiliä. Laasti tuotiin valmiina paikalle joltakin toiselta rakennusmestarin työpaikalta. Sekoistussuhteiden piti kuitenkin olla ohjeiden mukaiset. Cika I:tä oli myöskin jo toimitettu paikalle.

Raunioiden ympärillä varsinkin itäpuolella on kaatuneita puita y.m. mitkä olisi raivattava pois, jotta alue näyttäisi siistiltä ja hoidetulta. Myöskin olisi mielestäni muualtakin, varsinkin länsipuolelta vallihaudan kohdalta raivattava puut ja kasvullisuus pois niin, että vallihaudan paikka tulisi selvemmin näkyville ja mahdollisesti merkityksi siten, että yleisö sen paremmin havaitsisi.

Linnan sisäänkäyntilankkusilta on huono ja laho, joten sen uusiminen olisi lähiaikoina suoritettava. Nyt on Raaseporin kiltan taholta esitetty, että linnaankäyntisilta tehtäisiin pääsylippujen myyntikojulta suorakulmaisesti linnaan johtavaksi käytäväksi. Tätä ylöskäyntiportaikkoa varten olisi laadittava piirustus, joka Muinaistieteellisessä Toimikunnassa hyväksyttäisiin. Piirustuksen laatiminen kuuluisi mielestäni Raaseporin kiltalle. Myös on valitettu sitä, ettei raunioilla oli kunnollista käymälää. Tätä varten olisi myöskin laadittava piirustus, mikä olisi Muinaistieteellisen Toimikunnan ja Raaseporin kiltan yhteistoimin, samoin kuin käymälän paikkaakin hyväksyttävä. Ohjeena voitaisiin käyttää m.m. Kastelholmaan tehtyä käymälää.

Rakennusmestari Helmer Rosenqvist lupasi käydä Kansallismuseolla, jolloin hän lupasi tuoda ensimmäisen erän korjaustöiden tilejä. Samoin hän lupasi järjestää raunioille runsaammin työväkeä, että työt saadaan ennen pakkasten tuloa suoritettua.

Helsingissä lokakuun 6 p:nä 1956.

O. E. Kivistö
O. E. Kivistö.